

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/255/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622202692
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1622202692.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. B. , nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, t. č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Trenčín, Na Dolinách č. 866/27, dieťa rodičov Q. X., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom M. A., V. ul. č. XX a M. B., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom M. X. č. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorská ul. č. 2942/60A, na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletého, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje Centru pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Trenčín, Na Dolinách č. 866/27, aby maloletého P. B., nar. XX.XX.XXXX, odovzdalo do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom Rimavská Sobota, Samuela Kollára č. 72.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.11.2022 sa navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil Centru pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Trenčín, Na Dolinách č. 866/270 (ďalej len „CDR“), odovzdať maloletého P., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom Rimavská Sobota, Samuela Kollára č. 72 (ďalej len „Reedukačné centrum“). Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil stále sa stupňujúcou agresivitou maloletého. Uviedol, že maloletý P. bol na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tunajšieho súdu č. 8PPOm/1/2020 zo dňa 12.03.2020 dočasne zverený do starostlivosti CDR, následne bol 4 mesiace hospitalizovaný pre jeho agresívne správanie v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň. Na základe uznesenia tunajšieho súdu č. 34P/64/2021 zo dňa 06.08.2021 bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v jeho pobyte v Reedukačnom centre na dobu 6 mesiacov. Po zániku výchovného opatrenia bol maloletý opätovne uznesením č. 9P/63/2022 zo dňa 05.04.2022 zverený do starostlivosti Reedukačného centra do 30.06.2022. Následne sa maloletý vrátil do CDR, bol zaradený do špecializovanej skupiny pre deti s duševnou poruchou. Napriek snahe odborníkov zo špecializovanej skupiny jeho záchvaty agresie pokračujú, maloletý ohrozuje nielen seba, ale aj ostatné maloleté deti v skupine, či jej pracovníkov, ktorých napáda, je nepredvídateľný. V škole je maloletý vulgárny, nerešpektuje authority, ani školský poriadok, klame a narúša vyučovací proces. Pri každom agresívnom záchvate musí CDR privolať rýchlu zdravotnú pomoc a policajnú hliadku, nakoľko maloletý je nezvládnuteľný a žiadnym spôsobom ho nemožno upokojiť a zabezpečiť ochranu jeho zdravia, ako aj zdravia ostatných detí a pracovníkov CDR, pričom tieto prejavy agresivity sa stupňujú a stávajú sa súčasťou bežných dní, čo je pre CDR a jeho fungovanie neúnosné. Navrhovateľ ďalej dodal, že nad maloletým bola rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/31/2021-126 zo dňa 23.08.2022 nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v Reedukačnom centre, rozsudok však nie je z dôvodu podania odvolania právoplatný.

K svojmu návrhu navrhovateľ doložil fotokópiu rodného listu maloletého dieťaťa, podnet CDR zo dňa 11.11.2022, Správu zo Základnej školy Trenčín zo dňa 18.10.2022 - opis konfliktných situácií zo dňa 17.10.2022, záznamy CDR z krízovej intervencie zo dňa 09.10.2022 a 18.10.2022, 19.10.2022,

26.10.2022, 07.11.2022, popisujúce jednotlivé záchvaty agresie maloletého, lekársku správu z hospitalizácie maloletého vo Fakultnej nemocnici Trenčín v dňoch 09.10.2022 - 11.10.2022 a lekárske nálezy zo dňa 18.10.2022, 19.10.2022 a 26.10.2022 z ošetrenia zranení maloletého následkom jeho záchvatov, psychiatrický nález zo dňa 27.10.2022, ako aj lekárske záznamy z ošetrenia zranení pracovníkov CDR - Miroslava Ovečku, Ondreja Veisa a Ľubice Struhárovej následkom napadnutia maloletým a fotodokumentáciu zničeného zariadenia CDR.

2. Súd sa oboznámil s obsahom spisového materiálu a zistil, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 9PPOm/2/2017-13 zo dňa 11.05.2017 bol maloletý P. okamžite dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Macejko v Malackách, uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 11.05.2017 a právoplatnosť dňa 07.07.2017. Uznesením č. 8P/144/2017-8 zo dňa 26.05.2017, právoplatným dňa 07.07.2017 tunajší súd nariadil Detskému domovu Macejko v Malackách, aby maloletého okamžite odovzdal do starostlivosti Krízového centra Slniečko v Nitrianskych Hrnčiarovciach. Uznesením č. 8P/291/2018-14 zo dňa 03.10.2018. právoplatným dňa 02.11.2018 tunajší súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti Liečebného - výchovného sanatória, so sídlom Čakany, uznesením č. k. 8P/159/2017-122 zo dňa 23.07.2018, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/522/2018-153 zo dňa 13.08.2018, právoplatným dňa 23.01.2019, súd zamietol návrh starej matky na zrušenie neodkladného opatrenia tunajšieho súdu č. 9PPOm/2/2017-13 zo dňa 11.05.2017. Uznesením č. 8P/254/2018 - 19 zo dňa 06.05.2019, právoplatným dňa 06.07.2019 súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti Mgr. Lenky Soldánovej a zrušil neodkladné opatrenie č. 8P/291/2018-14 zo dňa 03.10.2018. Uznesením č. 8P/201/2019-14 zo dňa 27.08.2019, právoplatného dňa 31.12.2019 tunajší súd nariadil Mgr. Lenke Soldánovej, aby maloletého okamžite odovzdala do starostlivosti Liečebného - výchovného sanatória, so sídlom Čakany a zároveň zrušil neodkladné opatrenie č. 8P/254/2018-19 zo dňa 06.05.2019. Uznesením č. 8PPOm/1/2020-39 zo dňa 12.03.2020, právoplatným dňa 12.03.2020, vykonateľným dňa 12.03.2020, tunajší súd okamžite dočasne zveril maloletého do starostlivosti CDR, uznesením č. 8PPOm/1/2020-50 zo dňa 12.03.2020, právoplatným dňa 30.10.2020 tunajší súd začal konanie o výkone rozhodnutia neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého, uznesením č. 8PPOm/1/2020-51 zo dňa 12.03.2020, právoplatným dňa 30.10.2020 tunajší súd nariadil výkon rozhodnutia núteným odňatím maloletého starej matke P. B. nar. XX.XX.XXXX, dňa 13.03.2020 v čase od 9:30 hod. v mieste bydliska starej matky maloletého dieťaťa: D., Na T. č. XX/XX, za účasti kolízneho opatrovníka a Obvodného oddelenia Policajného zboru Stupava, na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k.: 8PPOm/1/2020 -39 zo dňa 12.03.2020 o neodkladnom opatrení, vykonateľným dňa 12.03.2020. Uznesením č. 34P/64/2021 - 58 zo dňa 06.08.2021, právoplatným dňa 22.09.2021 súd uložil maloletému výchovné opatrenie spočívajúce v jeho pobyte v Reedukačnom centre po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia a uznesením č. 9P/63/2022-25 zo dňa 05.04.2022, právoplatným dňa 27.05.2022 súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti Reedukačného centra do 30.06.2022. Následne sa maloletý vrátil do CDR. Z obsahu súdneho registra bolo tiež zistené, že tunajší súd rozsudkom č. 8P/31/2021 - 126 zo dňa 23.08.2022 nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre, rozsudok však z dôvodu odvolania podaného starou matkou maloletého, ako aj Okresnou prokuratúrou Malacky, nie je právoplatný a vec je momentálne na Krajskom súde v Bratislave.

3. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

8. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

14. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

17. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

18. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

19. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie.

20. Vydanie neodkladného opatrenia je opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi a že účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci. Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia súd skúma aj to, či návrh je prípustný z hľadiska ústavno-procesných princípov platných v civilnom procese, či je opodstatnený z hľadiska ochrany ústavou zaručených práv a slobôd, ktoré by mohli byť obmedzené, vylúčené, alebo suspendované výrokom neodkladného opatrenia.

21. Pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a predbežným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Aj v konaní o neodkladnom opatrení však musí súd hodnotiť vykonané dôkazy, pritom (pri súčasnom preukázaní potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov) rozhodne skutočnosti, (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t. j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ predbežného opatrenia. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

22. Súd vyhodnotil všetky dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach a vzhľadom k zisteným skutočnostiam má za to, že návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Z vykonaného šetrenia má súd osvedčené, že maloletý je nastavený na psychiatrickú liečbu pre poruchy správania. Maloletý je v súčasnosti umiestnený v CDR, kde je zaradený do špecializovanej skupiny pre deti s duševnou poruchou. Napriek pôsobeniu špecialistov, podporným rozhovorom, psychologickej starostlivosti a ambulantnej pedopsychiatrickej starostlivosti maloletý nedokáže ovládať svoje správanie. Maloletý je agresívny, vyvoláva konflikty, útočí verbálne, ale aj fyzicky ako na ostatné deti, tak aj na pracovníkov CDR, čím ohrozuje nielen seba, ale aj ostatné maloleté deti v skupine, či jej pracovníkov. Jeho záchvaty agresivity sa opakujú takmer každodenne. V priložených záznamoch CDR z krízovej intervencie CDR zdokumentovalo záchvaty agresie maloletého zo dňa 09.10.2022 a 18.10.2022, 19.10.2022, 26.10.2022, 07.11.2022, z ktorých je zrejmé, že tieto záchvaty eskalujú, vznikajú aj z bežných, nevinných situácií ako vypracovávanie domácej úlohy, či bez dôvodu. Záchvaty sú sprevádzané ubližovaním maloletého sebe samému, fyzickými útokmi na ostatné deti, či pracovníkov CDR, ktorí sa snažia deti pred útokmi ochrániť, ako aj ničenie zariadenia CDR, v dôsledku čoho je často nutný zásah rýchlejšej zdravotnej pomoci a privolanej policajnej hliadky, nakoľko maloletý je nevládnuteľný, nemožno ho žiadnym spôsobom upokojiť, ohrozuje zdravie svoje, ako aj ostatných detí, či pracovníkov CDR a nemožno inak zabezpečiť ochranu jeho zdravia, ako aj zdravia detí a pracovníkov CDR. Tieto prejavy agresivity progredujú a stávajú sa čím ďalej, tým častejšie, čo rázne narúša fungovanie CDR. Pri týchto útokoch maloletý ubližuje nielen sebe (bolo zaznamenané aj sebapoškodzovanie maloletým), čo dokumentujú doložené lekárske záznamy z ošetrenia maloletého po každom z dokumentovaných útokov, avšak spôsobil zranenie aj doposiaľ trom pracovníkom CDR, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie. Maloletý tiež nedovolené opustil zariadenie CDR, bol zadržaný policajnou hliadkou, ktorá ho priviedla späť do CDR. Maloletý neustále prejavuje nespokojnosť s jeho pobytom v CDR. Problémy v správaní má maloletý aj v škole, kde sa správa vulgárne, nerešpektuje autority, fyzicky napáda spolužiakov, učiteľov, klame a narúša vyučovací proces. Maloletý sa priznal aj k drobným krádežiam v škole (krádež topánok spolužiačke). U spolužiakov, ako aj detí v CDR vzbudzuje maloletý strach.

23. Vychádzajúc z uvedeného má súd za osvedčené, že osobnosť maloletého si vyžaduje špecializovanú starostlivosť primeranú jeho psychickému stavu a poruchám správania. Takúto starostlivosť mu CDR poskytnúť nemôže, nakoľko nemá takéto možnosti. Jeho ďalšie zotrvanie v CDR je tak jednak v rozpore s najlepším záujmom maloletého a zároveň ohrozuje pracovníkov CDR, ako aj ostatné deti umiestnené v CDR a ich zdravie, či správny psychický vývin.

24. Tunajší súd síce uznesením č. 8P/31/2021 - 126 zo dňa 23.08.2022 nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre, toto rozhodnutie však v dôsledku odvolania podaného starou matkou maloletého, ako aj okresnou prokuratúrou Malacky, nie je právoplatné a vec je v odvolacom konaní na Krajskom súde v Bratislave. Do doby konečného

rozhodnutia v tejto veci odvolacím súdom je preto v záujme maloletého a jeho zdravého psychického, ako fyzického vývinu, nevyhnutná takáto dočasná intervencia súdu.

25. Vzhľadom k preukázaným skutočnostiam a v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, s poukazom na dôvody návrhu podaného navrhovateľom a skutočnosti zdokumentované v priložených dôkazoch, tunajší súd v záujme maloletého nariadil Centru pre deti a rodiny Zlatovce, aby maloletého Andreja odovzdalo do starostlivosti Reedukačného centra Čereňany.

26. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je v zmysle ustanovenia § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 C.s.p..

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.